

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۲۰/۰۸/۰۷

دوکتور محمد عثمان تره کی

لویه جرگه مشورتی ؟ !

ملاحظات مختلف در باب ارجاع آزادی بیش از ۴۰۰ نفر زندانیان طالب به آنچه لویه جرگه مشورتی نامیده شده است، وجود دارد. از جمله :

- لویه جرگه ها با تاریخ دیموکراسی قبیلوی افغانستان پیوند عمیق دارد. ازان جائیکه لویه جرگه ها اصل مشوره با مردم را در سطح وسیع جامعه مطرح میکنند، با شورای حل و عقد که امر و نهی را در انحصار حلقه محدود علمای مذهبی قرار میدهد، از بنیاد اختلاف دارد. سنت لویه جرگه به افغانستان ظرفیت کافی انتقال از دیموکراسی قبیلوی به دیموکراسی مشارکتی مدرن را فراهم ساخته است.

در طول چهل سال جنگ در افغانستان لویه جرگه مانند بسیاری از ارزش های فرهنگی، اجتماعی و ملی دستخوش هوس بازی های سیاسی شد. از نام لویه جرگه برای مقاصد سیاسی استفاده افزاری صورت گرفت. اعتبار لویه جرگه صدمه دید:

در تاریخ افغانستان لویه جرگه هیچگاهی به دولت مردان مشوره نداده است. لویه جرگه تصمیم اتخاذ و حکم صادر کرده است. قانون اساسی را تدوین و خطوط عمومی سیاست داخلی و خارجی را تعیین کرده است. بنأ گره زدن پسوند مشورتی به لویه جرگه یک بدعت سیاسی است که حکام بر سر اقتدار اما فاقد پشتوانه مردمی به قصد دادن اعتبار به فیصله های مجالس دستوری از نام لویه جرگه سوء استفاده کرده اند. از اعتبار و صلاحیت لویه جرگه کاسته اند.

- ازان جائیکه در پهنه تاریخ لویه جرگه عالی ترین مرجع تمثیل استقلال و حاکمیت ملی و دولتی است، تدویر آن در حالت اشغال و حضور ناقانون خارجی آنهم به دعوت یک حکومت معروض به ضربات کشنده مقاومت مسلح، هیچگونه مشروعیتی به فیصله های آن نمیدهد.

- صرف نظر از اعمال نفوذ خارجی در ترکیب و فیصله های جرگه مشورتی، ازان جائیکه در حد هفتاد فیصد قلمرو افغانستان زیر کنترل مخالفین مسلح است، جرگه مشورتی با تمثیل صرفاً ۳۰ فیصد مردم تحت حاکمیت اداره کابل به فیصله های خود نه مشروعیت و نه هم عاملیت (تطبيق فیصله در عمل) داده میتواند.

- موضوع رهایی زندانیان یک قضیه کاملاً سیاسی و در حد صلاحیت رئیس دولت و حامی خارجی آن امریکا است. طرح موضوع حقوقی حق الله و حق العبد و سوء استفاده ازان در جرگه به قصد اخلال پروسه صلح کار ردیالنه است.

رسیدگی به جنایات جنگی در چهل سال جنگ افغانستان نباید با آزاد سازی یا در بند نگاهداشتن یک مشت زندانی گره بخورد. به قضیه پس از تأمین صلح و امنیت باید رسیدگی همه جانبه که خارجیان نیز مخاطب باشند، صورت بگیرد.

د پانو شمیره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی دلیکنیزی بنی پازوالی د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکی په خیر و لولی

- یکی دو ماه قبل هزاران زندانی جنایی به فرمان رئیس دولت از بند رها شد. نشان دادن چراغ سبز به زندانیان جنایی و سرخ به زندانیان سیاسی چه توجیهی غیر از دشمنی با امنیت و صلح و عدالت میتواند داشته باشد؟

- تدویر به اصطلاح لویه جرگه مشورتی به قصد دریافت راه حل به مسأله ایکه در حیظه صلاحیت رئیس جمهور است، به مانند انتخابات قبلی ریاست جمهوری، ضیاع وقت و پول قیاس میشود. نویسنده در وقت آن از عواقب ناگوار انتخابات ریاست جمهوری پیشبینی دقیقی به مطبوعات و مدیا ارائه کرده بود، که متأسفانه در فضای نشه آور بازی های قدرت از توجه باز ماند.

مصرف پول برای تدویر جرگه رویدست در واقع اشتیاق برای تعطیل پروسه صلح و نهایتاً به مفهوم به جان خریدن خون و مرگ است: به جای صلح با طالبان پافشاری به انتخابات ریاست جمهوری اخیر موجب قتل ده ها هزار افغان شد. سوء استفاده از جرگه مشورتی به قصد کشتن وقت برای دسترسی به نتیجه انتخابات آینده امریکا موجب قتل هزاران تن دیگر خواهد شد.

برخی حلقهات مطبوعاتی این شایعه را پخش کرده اند که رئیس اداره دست نشانده کابل قصد دارد از جرگه مشورتی برای دوام ماموریت خود برای سالیان آینده موافقت دریافت کند. اگر این شایعه واقعیت پیدا کند، معنی آن قتل ده ها هزار هموطن دیگر و ویرانی ها و مهاجرت های مزید خواهد بود. رئیس اداره کابل بار مسئولیت گشتار هزاران افغان دیگر را بدوش خواهد کشید. برای دفع این شایعه و قسماً دریافت برائت ذمه، جرگه مشورتی بهترین موقع را میسر میگرداند که به اصطلاح ولسمشر استعفای مشروط خود را به پیشگاه جرگه مطرح کند.

استعفای مشروط رییس اداره کابل در محور طی مراحل موفقانه موافقتنامه طالبان با امریکا از چینل یک مرحله انتقالی میگردد. چینل انتقالی پل گذار از حالت جنگ به صلح و حالت اسارت به استقلال و حاکمیت ملی است.

رئیس اداره کابل معروض به یک آزمون تاریخی است. موقع نباید رایگان از دست برود. « پایان فرانسه